EBÛ ALİ SİNCÎ (Hüseyn bin Şuayb)

Şafiî fıkıh âlimi. İsmi, Hüseyn bin Şuayb bin Muhammed es-Sincî el-Mervezî, künyesi Ebû Ali'dir. Mervli âlimlerdendir. Merv'in köylerinden Since nisbetle Sincî denildi. Doğum târihi bilinmemektedir, İlim tahsili için ba'zı memleketlere gitti. Pekçok eser tasnif etti. 430 (m. 1039) senesinde vefât etti. Merv'de hocası Kaffâl'in kabri yanına defnedildi.

Küçük yaşta ilim tahsiline başlayan Ebû Ali Sincî, Irak'ta İmâm-ül-Haremeyn Ebû Hâmid el-İsferâînî'den; Horasan'da, Ebû Bekr Abdullah el-Kaffâl'den, Ebü'l-Hasen Muhammed bin Hüseyn Alevî, Ebû Abdullah Muhammed bin Abdullah Hâfız'dan, Merv ve Bağdadlı daha birçok âlimden ilim öğrendi. Ebû Bekr Hayrî'den de; hadîs-i şerîf dinleyip, ders aldı. Zamanında asrının, fakîhi ve Horasan'ın İmâmı kabûl edildi. Keskin zekâsı, derin bilgisi ve güzel ahlâkı ile insanlara örnek oldu. Pekçok talebe yetiştirdi. Onlar da hocaları gibi yalnız Allahü teâlânın dinini yaymağa gayret edip, O'nun rızâsını kazanmaya çalıştılar.

İbn-i Hillikân; "Ebû Ali Sincî, Iraklı ve Horasanlı âlimlerin yolunu, ilmini birleştiren ilk âlimdir. Asrında Merv ehlinin en büyük fıkıh âlimi idi" derken, zamanın âlimleri, söz birliği ile "Horasanda üç İmâm vardır. Çok rivâyet eden ve rivâyet ettiği ilmi tahkîk eden, az rivâyet eden ve tahkîk eden, çok rivâyet eden fakat tahkîk etmeyen. Bunlardan çok rivâyet edip tahkîk eden, Ebû Ali Sincî'dir. Az rivâyet edip, tahkîk eden Ebû Muhammed Cüveynî'dir. Çok rivâyet edip tahkîk etmeyen ise Nasır Mervezî'dir" demektedirler.

Birçok kıymetli eser yazdı. Şafiî mezhebinin temel kitaplarından olan Ebû Bekr İbn-i Haddâd'ın Kitâb-ı Pürü'unu şerh ederek, "Şerh-i fürû'-ı İbn-i Haddâd" adını verdi. Ebü'l-Abbâs Ahmed İbnü'l-Kass'ın, Telhis fil-fürû'unu şerh etti! Kitâb-ül-mecmû' ve Şerh-i Muhtasar-ı Müzenî adlı eserler de kitapları arasındadır.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tabakât-üş-Şâfiiyye cild-4, sh. 344

2) Vefeyât-ül-a'yân cild-2, sh. 135

3) El-Bidâye ven-nihâye cild-12, sh. 57

4) Tehzib-ül-esmâ vel-lüga cild-2, sh. 261

5) Keşf-üz-zünün sh. 479, 1606, 1257, 1635

6) Mu'cem-ül-müellifîn cild-4, sh. 11